

Tekst przekazany Redakcji do druku w miesięczniku „tak rodzinie”.

Ukazał się drukiem w numerze „tak rodzinie” Rok 2021, nr 4(166), s. 40.

Prawa wydawnicze do tekstu, w tym do publikowania i rozpowszechniania w jakimkolwiek zakresie, posiada Wydawnictwo Sióstr Loretanek w Warszawie przy ul. Żeligowskiego 16/20, 04-476 Warszawa.

Ks. dr hab. Tomasz Jakubiak, prof. AKW

Odpust w pandemii

Czy ci, którzy nie są w stanie spełnić dzieła odpustowego wymagającego opuszczenia domu albo nie mogą wypełnić tzw. trzech zwykłych warunków, pozbawieni są możliwości uzyskania odpustu zupełnego?

Aby ochrzczony mógł uzyskać odpust zupełny, musi w określonym czasie i we właściwy sposób wypełnić czynności przepisane przez Kościół. Często jest to odmówienie konkretnej modlitwy we wskazanym miejscu, np. Koronki do Miłosierdzia Bożego w kościele lub kaplicy na terenie Polski wobec Najświętszego Sakramentu. Oprócz tego wymagane jest wypełnienie tzw. zwykłych warunków, czyli odbycie spowiedzi sakramentalnej, przyjęcie Komunii eucharystycznej i pomodlenie się w intencjach Ojca Świętego (*O tym była mowa w poprzednim numerze*).

Przy odmawianiu modlitw nie jest ważne to, w jakim języku są one wypowiedziane. Istotne jest, by ich przekład został zatwierdzony przez kompetentną władzę kościelną. Przeważnie będzie to Stolica Apostolska, Konferencja Episkopatu albo ordynariusz miejsca.

Modlitwy nie mogą być odmawiane „w myślach”. W przypadku odpustów związanych z odmówieniem modlitwy wystarczające jest jej wypowiedzianie na przemian z towarzyszem lub śledzenie myśla, gdy ktoś inny głośno ją odmawia. Głusi i niemi, chcąc zyskać odpusty związane z publicznymi modlitwami, mogą razem z wiernymi, którzy modlą się na tym samym miejscu, wznosić do Boga

myśli i pobożne uczucia. Jeżeli zaś chodzi o prywatne modlitwy, to wystarczy, aby osoby głuche lub nieme rozważały modlitwy myślą lub wyrażały je znakami, ewentualnie przebiegały tekst oczami.

Niektóre osoby nie są w stanie zrealizować dzieła odpustowego (np. pójść na cmentarz w dniach 1-8 listopada i tam pomodlić się, choćby myślnie, za zmarłych) albo zwykłych warunków odpustu zupełnego (np. pójść do kościoła, aby się wyspowiadać oraz przyjąć Komunię). W takiej sytuacji spowiednicy (uwzględniając tajemnicę spowiedzi) mogą zamienić zarówno przepisane dzieło pobożne, jak i warunki uzyskania odpustu tym, którzy z powodu prawnej przeszkody nie są w stanie ich wykonać. Oznacza to, że na przykład ksiądz przychodzący z Komunią św. do chorego, w związku ze spowiedzią (w trakcie niej lub poza nią) może zamienić dzieło odpustowe nawiedzenia cmentarza w dniach 1-8 listopada na jakieś inne dzieło, osiągalne dla chorego (np. ofiarowanie swoich cierpień z danego dnia za dusze czyścicowe), w czasie którego pomodli się za zmarłych choćby myślnie. Spowiednik może także zamienić warunek przyjęcia Komunii św. na jakiś inny. Może nim być np. odmówienie (nawet myślnie) dodatkowej modlitwy.

Przytoczone zasady dotyczą wszystkich odpustów ustanowionych w Kościele. Penitencjaria Apostolska w dekretach z dnia 20 marca oraz 8 grudnia 2020 roku dostrzegła jednak problem ograniczeń związanych z pandemią, które znacząco utrudniły wiernym uzyskiwanie odpustów. Dlatego też ci, którzy nie są w stanie wypełnić zwykłych warunków [Dekret z 20 marca], a także osoby w podeszłym wieku, chorzy, umierający oraz ci, którzy z usprawiedliwionych racji nie mogą wyjść z domu [Dekret z 8 grudnia] mogą zyskać odpusty zupełne (w czasie obowiązywania dekretów) za wypełnienie dzieł odpustowych opisanych w przywołanych dokumentach. W takiej sytuacji, odrywając się w duchu od wszelkiego grzechu, winni mieć intencję wypełnienia – jeśli tylko to będzie możliwe – zwykłych warunków. Dotknięci skutkami grzechu

ciężkiego powinni wzbudzić również żal doskonały za grzechy, połączony z postanowieniem przystąpienia do spowiedzi, gdy będzie taka możliwość.